

Specifický výzkum číslo 2114
HRNČÍŘSKÁ PEC Z BRČEKOL (OKR. CHRUDIM) V KONTEXTU VÝVOJE
ŘEMESLNÉ SPECIALIZACE V DOBĚ LATÉNSKÉ

Řešitel: Mgr. Richard Thér, Ph.D.

Student: Bc. Tomáš Mangel

Cíle projektu

Hrnčířská pec zkoumaná v roce 1961 v Brčekolech (okr. Chrudim) patří k výjimečným dokladům technologických zařízení z doby laténské ve východních Čechách. Pec byla publikována v roce 1977, přesto však archeologická situace zasluhuje nové komplexní zhodnocení zaměřené na výzkum technologické variability vyráběné keramiky a rekonstrukci funkčních parametrů pece za využití archeometrických metod a experimentální archeologie. Cílem předloženého projektu je též typologická revize keramického materiálu pocházejícího z objektu, v němž byla pec zasazena.

Průběh řešení projektu

V průběhu dubna byla v areálu Centra experimentální archeologie ve Všestarech postavena replika laténské hrnčířské pece a posléze v ní byl uskutečněn experimentální výpal. V období od června do počátku září byl zpracováván keramický materiál z komplexu studované hrnčířské pece a připravovány vzorky pro přírodovědné analýzy. Vzorky byly zadány v září 2010 geologovi Mgr. M. Gregorovi z Univerzity Komenského v Bratislavě. M. Gregor však z osobních důvodů nemohl analýzu dokončit a proto byly vzorky podstoupeny Dr. Lence Lisé s Geologického ústavu AVČR v Praze ovšem již v časovém skluzu, který neumožňoval definitivní dokončení výstupu v termínu odevzdání výstupů specifického výzkumu. Předpokládaný termín odevzdání výstupu k publikaci je polovina března 2011.

Výstup

Hlavním výstupem projektu se stal článek hodnotící možnosti identifikace výpalu keramiky na základě barevných vrstev na řezech keramickým materiálem. Výsledky realizovaného experimentálního výpalu významně přispívají k metodické diskuzi na toto téma, proto bude výstup nabídnut mezinárodnímu impaktovanému periodiku *Archaeometry*. Zde předkládáme jako přílohu (PŘÍLOHA 1) rozpracovanou stať, která bude doplněna o výsledky přírodovědných analýz. Dále byl nově zpracován archeologický materiál z komplexu laténské hrnčířské pece (PŘÍLOHA 2), který se jeví být významným příspěvkem k problematice organizace produkce výroby keramiky v daném období a po dalších analýzách bude výsledek studia nabídnut domácímu recenzovanému časopisu. Nakonec přikládáme laboratorní zprávu o provedené rekonstrukci hrnčířské pece (PŘÍLOHA 3).